

T.B.M.M.
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM BAKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM BAKANLIĞI
18.10.2012
530

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Manisa'nın Alaşehir ilçesinde kurulacak jeotermal elektrik santralinin çevreye ve özellikle dünyaca ünlü Sultaniye üzümünün yetiştirildiği bağlara verebileceği olası zararların araştırılması, bu doğrultuda önlem alınabilmesi için Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104, ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz.

Sakine Öz

Manisa Milletvekili

SOLANATIN
KARAAHALIYOLU
KIRSEKİ MÜ.

Ali Serindag
Gaziantep MÜ.

Sakine Öz

Manisa Milletvekili

Ramis Topal
Amasya MÜ.

Engin ALTAY
Sivas MÜ.

Sedef Yücel

Ayhan
Ayhan Altan
Kırseki MÜ.

Hesna Akel
HATAY
Ali İhsan Kütük
Zonguldak MÜ.

Alihan
Alihan Çimen
İzmir MÜ.

Mehmet Ali Ediboglu
Hatay MÜ.

Emre Köprülü
Tekirdağ MÜ.

Mehmet Adnan
Mehmet Adnan

Alihan
Alihan Çimen
İzmir MÜ.

Alihan
Alihan Çimen
İzmir MÜ.

Alihan
Alihan Çimen
İzmir MÜ.

Karim Kılıç
Kırseki MÜ.

Sonye 500

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Naim Kalkan	Balıkesir	[Signature]
İhsan Kalkavun	Samsun	[Signature]
Ali İzzet	Akşehir	[Signature]
Yusuf Kaya	Ankara	[Signature]
M. Bekir Kalkan	Kayseri	[Signature]
Dr. Ayhan Güngör	Antalya	[Signature]
Yusuf Kaya	Istanbul	[Signature]
İhsan Çekes	Istanbul	[Signature]
Ali İzzet	Istanbul	[Signature]
Mehmet Seker	Gaziantep	[Signature]
Ali Haydar ÖNER	Isparta	[Signature]
Hüseyin ÖREN	Manisa	[Signature]
Cemal AYDIN	AYDIN	[Signature]
Hasan Kalkan	Gaziantep	[Signature]
Ali Gökmen	IST	[Signature]
R. Kemal ÇEKER	RURDUR	[Signature]
Ali İZZET	Çukurova	[Signature]
Bulent Tuncel	Aydin	[Signature]
DOĞAN SAFAK	Niğde	[Signature]
Seyit Tanrıverdi	ISTANBUL	[Signature]

Haluk Eyidoğan İstanbul
12207 Şişli idare.

[illegible]

GEREKÇE:

Jeotermal enerji dünyanın önem verdiği zenginlik kaynaklarından biridir. Bu konuda şanslı bir ülke olan Türkiye, jeotermalde en zengin kaynaklara sahip ülkeler sıralamasında 6. sırada bulunmaktadır.

Diğer fosil enerji kaynaklarıyla kıyaslandığında temiz, çevre dostu ve yenilenebilir olarak bilinen jeotermal enerjinin uygulamalarında gerekli hassasiyet gösterilmezse, çevreye karşı birçok olumsuz etkiler ortaya çıkabilmektedir.

Manisa'nın Alaşehir ilçesinde çalışmaları sürdürülen jeotermal elektrik santraliyle ilgili, özellikle bölgede çiftçilik yapan vatandaşlarımız endişeler taşımaktadır. Bu bölgenin, ince kabuğuyla ve farklı tadıyla dünyaca ünlü Sultaniye üzümü üretiminin merkezi konumunda olması, santral yapımıyla ilgili endişeleri arttırmaktadır.

Dünyadaki örnekler incelendiğinde; jeotermal santrallerin çevreye zarar verebildiği anlaşılmaktadır. Bu santrallerden atmosfere bırakılan hidrojen sülfür, özel durumlarda amonyum ve civa çevreyi tehdit etmektedir. Jeotermal suların içerisinde bitkilere yüksek zararlar veren bor elementinin yer aldığı da bilinmektedir. Özellikle sulama sularına borun karışması, tarım arazilerinin zarar görmesine yol açmaktadır.

Jeotermal elektrik santrallerinde 35-400 derece sıcaklıkta dışarıya akan jeotermal sıvı; akarsulara, nehirlere, göllere ve yeraltı sularına karışabilmektedir. Çoğu organizmaların, 10 derecelik sürekli değişimlere bile duyarlı olduğu bilinmektedir. Bunun; mevcut ekosistemde önemli değişikliklere sebep olabileceği kuşkusuzdur. Ayrıca jeotermal enerji ürünlerinin havuzlarda reenjeksiyon yapılarak tahliye edilmesi sırasında çevreye zarar verilebileceği yönündeki endişelerin de bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca jeotermal elektrik üretiminde yoğun buhar çekimi ve kullanılan suyun geri basmanın yarattığı "tetiklenmiş depremsellik" dünyada önemli bir konu haline gelmiştir. Bu nedenle jeotermal elektrik santrallerinin bulunduğu yerlerde depremi tetikleyici kimi faaliyetler de oluşabilmektedir.

Manisa'nın Alaşehir ilçesinde kurulacak santralle ilgili yukarıda sıralanan risklerle ilgili her türlü önlemin alıp alınmadığı belirsizliğini korumaktadır. Bu riskler, yalnızca üreticileri değil, bölgede yaşayan birçok vatandaşı endişelendirmektedir. Sultaniye üzümünün mükemmel bir dengede oluşan iklim koşullarında yetiştiği göz önüne alınırsa, santralin kurulmasıyla ortaya çıkabilecek ekosistem değişikliğinin bu nadide ürüne zarar verebileceği endişesini ciddiye almak gerekmektedir.

Kaldı ki, bölgede santrali kurmak için çalışma yapan özel firmanın Alaşehir Alkan köyü mevkiinde açtığı kuyuda meydana gelen patlamalar üreticilerin kaygılarının haklılığını ispatlamıştır. Mayıs 2012'de başlayan ve 1.5 aydan fazla süren patlamalar nedeniyle 200 dekara yakın üzüm bağı zarar görmüş, bu bağlarda artık tarım yapılamaz hale gelmiştir. Patlamaların yol açtığı zararlarla, yukarıda sıralanan endişeler bir araya getirildiğinde, Sultaniye üzümlerinin potansiyel bir tehdit altında olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye, dünya kuru üzüm ihracatında lider konumdadır. Ülkemizin kuru üzüm ihracatında en önemli ürün Sultaniye üzümüdür ve bu ürünün yüzde 90'ı da Manisa'da yetiştirilmektedir. Manisa'nın kuru üzüm ihracatı yıllık 500 milyon dolar seviyesindedir. Bu nedenle santralin üzüm bağlarına yönelik kısa ve uzun vadede tehdit riskinin ortadan kaldırılması ve bu konuda her türlü önlemin alınması şarttır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56. Maddesinde, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir" denilmektedir.

Anayasanın bu açık hükmü doğrultusunda, çevreye verilecek olası zararların önlenmesi için araştırma yaparak çeşitli tedbirlerin alınmasını sağlamak da siyaset kurumuna düşmektedir.

Yukarıda sıralanan gerekçelerle, Manisa Alaşehir'de kurulması planlanan jeotermal elektrik santralinin çevreye ve Sultaniye üzümünün yetiştirildiği bağlara verebileceği olası zararların araştırılması, kaza risklerinin belirlenmesi, alınacak önlemlerin tespit edilerek ortaya çıkarılması, mevcut önlemlerin yeterli olup olmadığının anlaşılması için TBMM İktüzüğünün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz.

